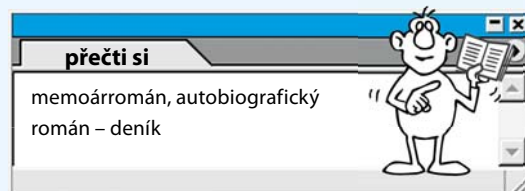
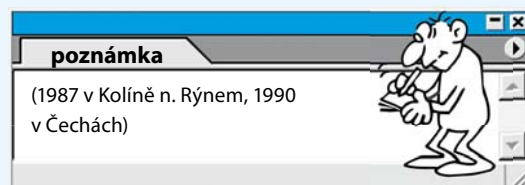


PAVEL KOHOUT

KDE JE ZAKOPÁN PES

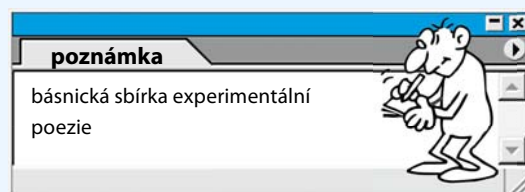
- stav v ČSR po okupaci v srpnu 1968 a v obd. tzv. normalizace
- autorovy posrpnové životní osudy v datovaných deníkových záznamech; nerovný souboj disidentů s totalitním režimem, vládní mocí, policií, tj. těch, kteří nesouhlasili s okupací v srpnu 1968, zorganizovali Chartu 77 jako vyjádření nesouhlasu s režimem
2 časové roviny:
a) **liché kapitoly:**
detailní popis událostí, konfliktů, napětí od poloviny července do konce října 1978; v popředí hlavní hrdina – sledován, vydírán, vystaven psychickému nátlaku (rafinované úklady, anonymní dopisy, praktiky StB); vrchol – zabití psa a pokus o vraždu manželky
b) **sudé kapitoly:**
retrospektiva: časově od počátku 60. let až do začátku příběhu první časové roviny; více postav s autentickými jmény (V. Havel, P. Landovský aj.) + osudy autora, konflikty s vládní mocí, soukromý život, kontakty s představiteli západních států, jednání spisovatelů, velvyslanců + osobní úvahy a osudy jezevčků (otrávené návnady)
- hlavní hrdina** – záměrná **TOTOŽNOST S AUTOREM** – boj o lidská práva, jediný soudce a měřitel hodnot
- detailní a adresné svědectví o mravním úpadku nejen kulturní fronty po porážce Pražského jara, nadlidské úsilí individuální vzpoury za zachování demokracie i za cenu persekuce; úvaha o smysluplnosti takové vzpoury
- deníkový záznam i umělecké dílo:**
chronologie událostí rozdělena do dvou pravidelně se střídajících a prolínajících rovin + třístránkový epilog na konci (okolnosti vypovězení autora z vlasti)
 - oba časové plány splývají v závěru (vztah k titulu: víme, kde je zakopán otrávený jezevčík, i to, kde je zakopán pes totalitního režimu, doby bezmoci a beznaděje)
 - stylizace díla do podoby rozhovoru hrdiny s vlastním psem (lidé ze strachu nebo zbabělosti už většinou nenaslouchají)



JIRÍ KOLÁŘ

PROMÉTHEOVA JÁTRA

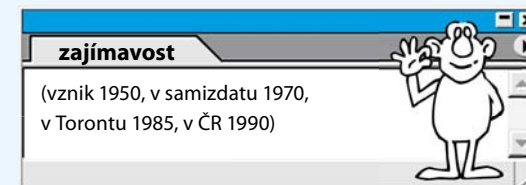
- reakce na období stalinismu u nás, kritika mravního úpadku doby; obrazy deziluze, rozkladu, zmaru, nicoty, brutality; demonstrace vnitřní svobody proti jakékoli manipulaci
různorodost textů:
deníkové zápisy, reflexivní poezie, civilní epos, fragment dopisů (Halasovi, prezidentovi, Majakovskému), citace



z tisku (titulky, fráze), citace myšlenek jiných autorů (L. Klímy, Chaplina, Nezvala, Demla, Škvoreckého) i přejaté texty (povídka z války Ž. Nałkowské), parafráze biblických textů, rčení

několik rovin:

- dokumentární (atmosféra strachu, bezmoci, opuštěnosti v policejním státě z konce 40. let)
- analytická (odhalení politické demagogie, absurdity doby)
- mravní (básnickovy kletby, prosby, varovná proroctví)
- vizuální, imaginativní (varování před banální každodenností)



- experiment – proti poezii tradiční i meziválečné avantgardy; tzv. **poezie všednodennosti** (autentický obraz každodennosti ⇒ mýtus moderní civilizace)
text zbaven všeho konvenčně básnického, **záměrně nepoetický** ⇒ bezprostředně sdělovaná všední skutečnost; technika prokládání textů (**proláž**), blízká autorově experimentální výtvarné tvorbě, slova součástí výtvarně pojatých celků (**koláž**), např. v úvodní části spojeny dva texty: děsivá próza L. Klímy a povídka Polky Ž. Nałkowské o postřelené ženě umírající na útěku z transportu ⇒ přepis do veršovaných řádků, pak se texty propustují
- kompozičně – triptych: 3 oddíly, ale vzájemně odlišné
 - úvod – **Skutečná událost** (datace srpen–září 1950) – báseň i text o básni (tzv. samobáseň)
 - a) příběh, hospodské vyprávění o prázdné židli (volný verš, obscenní výrazy, symbolika, bestiální text)
 - b) válečná tragédie umírající ženy na cestě a sobecká ustrašenost kolemjdoucích (povídka *U trati* od Ž. Nałkowské)
 - c) příběh vložený do vstupního vypravování
 - d) doslov, rekonstrukce experimentu
 - jádro – druhý oddíl **Jásající hřbitov** (Výbor z deníku – záznamy od ledna do prosince 1950)
dobově aktuální postřehy o básnících, výtvarnících, korejské válce, židovské otázce; rozvinutí jinotajné metafory – pamflet, demaskování „vznešených lží“, mravní selhání doby:
„Všichni přemýšlejí o lidstvu a nikdo nemyslí na člověka / všichni budují a nikdo nevidí postavené / všichni jsou ochotni padnout za vlast za kulturu za slávu svých velkých mrtvých / a nikdo neví co je obyčejný stud“
 - titul oxymoron, záměrná disharmonie, absurdní otázky
 - závěrečný oddíl **Každodenní komedie** (4větý útvar, antiepos, horor)
antihrdina – tajný policista, vztah k partnerce (smyslnost i odpor), z jejich vztahu zrozený netvor, dementní tyran hynoucí jako červ s psí hlavou v koutě pod nábytkem
groteskní námět, komedie, vyjádření touhy po elementární lidskosti
- východisko výpovědi – obyčejná věc obyčejných lidí (ani literární, ani hovorová), **řeč ulice**
 - opakování týchž výpovědí i cizích textů v pozměněné veršové struktuře ⇒ různost hledisek, postojů, pohledů ⇒ složitost a nepostižitelnost lidského osudu
 - princip disonance
 - titul: symbol týraného lidství + dávné věštění osudu z jater obětovaného tvora (drastičnost v kontrastu k romantickému eposu – *Shelleyho* Odpoutaný Prométheus)
varovné verše: *„Čím tupější nůž, tím horší rána, čím tupější člověk, tím nebezpečnější zvíře.“*